

KURIER

Wileński

WTOREK, 14 WRZESNIA 1993 R.
Nr 178 (12202)

Premierzy krajów bałtyckich liczą na sukces rozmów

TALLINN, 13 września (Spec. INF. ELTA Jonas Bagdakis). O godz. 12 min. 15 w gmachu parlamentu w kraju Republiki Estońskiej „Tompas” rozpoczęli się negocjacje rządowych Litwy, Łotwy i Estonii pod kierownictwem premierów krajów Adolfa Szeźevičiusa, Veldisa Birķava oraz Marta Laara. W składzie delegacji litewskiej są: minister energetyki Algimantas Štaluvisas, minister ochrony krajów Andrius Butkevičius, minister rolnictwa Rimantas Karaliauskas, nadwyznający i pełnomocny ambasador, Republiki Litewskiej na Łotwie Algirdas Žižnys, chargé d'affaires Litwy w Estonii Deividas Matulionis, inżynier wojskowy i ambasador. Premier Eltonis Laar inauguruje spotkanie, powiedział, iż się spodziewa, że będzie ono doprowadzić do wypracowania podobnego zdania były też rządowe Łotwy i Litwy. Po poświęceniu wstępnym na osobne spotkanie zebrał się premierzy krajów. Jednocześnie

przystąpili do pracy grupy ekspertów. Przystępując do god. 17 delegacja ostatecznie przygotowała tekst trójstronnej umowy o wolnym handlu, złożą również do podpisania uzgodnione dokumenty o handlu produktami rolnymi, reżimie celnym i wizowym, współpracy w sferze energetyki, jak również wspólną deklarację bądź memorandum o perspektywach współpracy z Europejską Wspólnotą Gospodarczą.

Po rozmowach o godz. 17 w gmachu parlamentu i rząd Estonii premierzy trzech krajów bałtyckich Adolfa Szeźevičius, Valdis Birķavs i Mari Laar podpisali deklarację o bezprecedensie regionalnym. Stwierdza się w niej, że w krajach bałtyckich nie powinno być żadnych obcych wojsk. Zawarli oni również trójstronną umowę o wolnym handlu, podpisał deklarację przywódców rządów krajów bałtyckich, ustalającą stosunki tych państw ze Wspólnotą Europejską, niektóre inne dokumenty.

Pasje wokół osoby przewodniczącego zarządu BL

Początek jesiennej sesji parlamentu zbiegł się w czasie z zawieszeniem pełnienia obowiązków przez przewodniczącego zarządu Banku Litewskiego Romualda Visokavičiusa oraz nowymi aktualnymi sytuacją ekonomiczną na Litwie. Podczas wczorajszego briefingu poseł na Sejm, starosta frakcji Zgoda Narodowa Andrius Kubilius opowiedział, jak widzi pracę parlamentu. Opozycja spotkała się z przewodniczącym Sejmu Česlovasem Juršunasm i zaproponowała, by zatwierdzić program pracy po tym, gdy wygłosi przemówienie premier Adolfa Szeźevičiusa, a ma to nastąpić dzisiaj.

ZGODA NARODOWA LANSUJE EKONOMIKĘ

Zgoda Narodowa nastaje na wzięciu do rozkładu pracy Sejmu dyskusji nad projektami dwudziestu dokumentów, które – jak stwierdził A. Kubilius – należy dyskutować w trybie nadwyznającym.

Opozycja sejmowa twierdzi, że w programie pracy Sejmu brak projektów ustaw o tematyce ekonomicznej i społecznej. Zgoda Narodowa w pierwszej kolejności proponuje włączyć do debat sejmowych projekt ustawy o indeksacji wkładów pieniężnych. Zdaniem mowy, w Wilnie zebrało już na poparcie tej idei ponad 100 tys. podpisów. Opozycja opowiada się za przyjęciem przez Sejm oświadczenia w sprawie wahania kursu lity, za przyjęciem ustawy o cenach skupu produkcji rolnej, poprawkami do ustawy o spółkach akcyjnych, projektem ustawy o wynagrodzeniach dla pracowników organów praworządności, projektem ustawy o deklarowaniu dochodów i majątku przez członków Sejmu, projektem zmian do ustawy o obywatelstwie.

Jak wiadomo, 7 września przewodniczącym zarządu Banku Litewskiego R. Visokavičius został zawieszony na stanowisku A. Kubilius twierdził, że w tej historii jest wiele niejasnego. Mówca powiedział, że jego zdaniem nie jest to problem, ani ekonomiczny, ani finansowy, ani polityczny. Powiedział też, że „to jest problem wewnętrzny DPP i jedyne pytanie, które zostaje dla nas niewyjaśnione, czego oni nie podzielili? Sądzę, że o tym decyduje interes prywatny”. Mówca stwierdził, że polityka bankowa skierowana na stabilizację lity jest słuszną.

O PRAWNYM ASPEKcie DECYZJI

Zastępca przewodniczącego Sejmu RL Egidijus Bičkaukas ustosunkowując się do sprawy R. Visokavičiusa stwierdził, że nie rozróżnia się dwie różne sprawy: polityka banku i konkretna sprawa z 20 mln USD przekazanych na konto banku „Litimpex”. Mówca powiedział, że nie może odpowiedzieć, czy w sprawie z 20 mln USD jest element przestępstwa, ale oskarżenie jest przedstawione; śledczy i klasy zadczywał zawiess R. Visokavičiusa w pełnieniu obowiązków i była ku temu sankcja prokuratora. E. Bičkaukas powiedział, że prawo jest jednakowe wobec wszystkich, niezależnie od stanowiska i że prokurator generalny RL, który sprawę zna, nie odwołał tej decyzji.

POJDIEMY DO SEJMU NA WYCIĘCZKĘ

Kancelerz Sejmu Nerius Germanas stwierdził, że w ciągu minionego roku pracy Sejm otrzymał 6.705 listów. Najwięcej dotyczyło prawa i praworządności, w tym kwestii uzyskania obywatelstwa. Na drugim miejscu dominowała tematyka rolnicza, na trzecim – sądownictwa, na czwartym – zagadnienia społeczne. Czwarć część listów została rozpatrzona na posiedzeniach komitetów sejmowych. Najwięcej listów otrzymał z Wilna, Kowna, Kłajpedy i Płuniewicza oraz z tej, kowieńskiego.

Zamierza się, że wzorem innych krajów, do Sejmu będą organizowane wycieczki obywateli, aby ci mogli zobaczyć jak Sejm pracuje.

Józef SZOSTAKOWSKI

ZE ŚWIATA

SERBSY REBELIANTI GROZĄ UŻYCIEM NOWYCH RODZAJÓW BRONI

Serbscy rebelianci zagrozili w niedzielę użyciem nowych rodzajów broni w zmasowanym odwiecie wobec wojskowych celów chorwackich, jeśli oddziały chorwackie nie wycofają się z trzech wiosek zajętych w czwartek.

Jeśli Chorwaci nie wycofają, Serbowie „użyją broni bojowej i systemów dotychczas nie używanych w wojnie w Krajnie Chorwacji” – zagrozilo dowództwo armii serbskiej.

CZTEREJ ŻOLNIERZE AMERYKAŃSCY ZABIW W MOGADISZU

Czterej żołnierze amerykańscy zostali zabici w poniedziałek ranno między wojskami USA a rebeliantami somalijskimi. Wiadomość ta – oparta na doniesieniach Somalijskich organów prasowych – zagrozilo dowództwu dla zachodnich organów prasowych.

ZDANIEM OPOZYCYJNEGO UGRUPOWANIA NA SADAMA HUSAJNA BYŁ ZAMACH

Jak twierdzi ugrupowanie opozycyjne wobec rządów irackich, na życie Sadama Husajna, był w ubiegłym miesiącu przeprowadzony nieudany zamach. Atak, z którego irackim przywódcy udało się uciec z życiem, zdarzył się – według źródeł opozycyjnych – 25 sierpnia, gdy Sadam Husajn przebywał w pobliżu rodzinnej wioski Takrit (ok. 160 km na północny zachód od Bagdadu).

Jak podaje amerykańska Associated Press, do której biura wpłynął fax z powyższą informacją, w zamachu udział brało ok. 20 osób, w tym członkowie klęban Sadama Takrit. Dowódcą zamachu, lekarz w armii irackiej Raji al-Takriti, został następnie rozstrzelany wraz z 120 innymi osobami, w tym przywódcami klęban i sekretarz informacji ze źródeł niezależnych.

KALININGRAD MUSI BYĆ ZAINTERESOWANY, ABY POLSKA NIE PRZYSTĄPIŁA DO NATO

KALININGRAD (RIA—ELTA). W latach ostatnich obwód kalininingradzki popiepniał wiele błądów politycznych, oświadczył w wywiadzie dla miejscowego telewizji przebywający tu sekretarz odpowiedzialny komisji konstytucyjnej Federacji Rosyjskiej Oleg Rumanecwa. Jako przykład przytoczył słowa Borysa Jելjcyņa, które ostatnio powiedział w Warszawie, że Rosja nie ma nic przeciwko wstąpieniu Polski do NATO. Zdaniem O. Rumanecwy, powinniśmy być zainteresowani, aby Polska nie przystąpiła do NATO. W przypadku, gdy Polska wstąpi do NATO, powiedział on, obwód kalininingradzki będzie musiał zachować potencjał wojskowy kosztem rozwoju socjalnego.

A. BRAZAUKAS O PROBLEMACIE POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ZAGRANICZNEJ

Jednym z problemów, ze negocjacje z Rosją będą trwały nadal, oświadczył prezydent Algimantas Brazauskas w tradycyjnym poniedziałkowym wywiadzie dla Litewskiego Radia. Przygotowuje się spory wykaz porozumień politycznych, jak z zagranicą, zarówno dla Litwy, jak i

problemy wynagrodzenia strat dla Litwy. W tej sprawie zasęgnie się opinii nie tylko Łotwy i Estonii, lecz również krajów Europy Zachodniej, jak też organizacji światowych i międzynarodowych.

A. Brazauskas powiedział, że szeroko zakrojona praca przygotowawcza prowadzona jest w związku z zbliżającym się jego spotkaniem z prezydentem Rosji Borysem Jելjcyņem. Dokładnie daty spotkania prezydent nie podał.

A. Brazauskas pod koniec rozmowy powiedział, że po chorobie energicznie zabrał się do pracy. Zgromadziło się wiele spraw, które należy załatwić. Jako jedną z głównych prezydent wskazał skomplikowaną sytuację banku. Muszą być podjęte, odpowiednie niezwłoczne kroki i, jak zaznaczył, zostaną one podjęte.

(ELTA)

Instalacja socjaldemokratów w Bundestagu

Jak poinformował ELTA do przegranej 1. V. Paletki, 7 września Socjaldemokratyczna partia przedstawiła projekt ustawy o kompensacji państwa przed rozpoczęciem prac nad ustawą w Bundestagu. Gen. Welskierzyński wygłosił wykład na temat charakterystyki osoby o orientacyjnej liczbie osób, którym się należy kompensacja według podobnych porozumień z rządu niemieckiego z Rosją, Białorusią i Ukrainą.

on uczestniczyć w imprezach uczczenia dnia zagłady Żydów w Wilnie w dniach 22–23 września.

W projekcie uchwały, podpisanym przez 26 członków Bundestagu – socjaldemokratów – leca się, aby rząd RFN jeszcze w obecnym okresie legislacyjnym (do jesieni 1994 r.) stworzył podstawy ku temu, aby ofiarom nazistów w Estonii na Łotwie i Litwie materialnie zrekompensoowano wyrażoną krzywdę. Do początku 1994 r. Bundestag zostaby poinformowany o orientacyjnej liczbie osób, którym się należy kompensacja według podobnych porozumień z rządu niemieckiego z Rosją, Białorusią i Ukrainą.

Pilotowanie litewskich samolotów po angielsku

WILNO, 13 września (ELTA). Dzisiaj inaugurację roku akademickiego miał Instytut Lotnictwa Wileńskiego Uniwersytetu Technicznego. Przygotowuje on specjalistów pilotażu statków powietrznych oraz kierowania lotami. Jak dotychczas, wyższe wykształcenie w tych zawodach można było zdobyć jedynie za granicą.

Przyszli studenci wybierając specjalność wybrali też język, w którym będą się uczyć – litewski bądź angielski. Wykładowcy

Wileńskiego Uniwersytetu Technicznego mają już praktyczną nauki w języku obcym – od trzeciej lat na uniwersytecie działają centrum studiów międzynarodowych. Wszystkie wykłady odbywają się w nim w języku angielskim. Ponadto do instytutu zamierza się zaprosić wykładowców z zagranicy.

Specjalistów przedmiotów technicznych już niejednokrotnie zaczęto szkolić na wydziałach mechanicznym i elektronicznym uniwersytetu.

Co sływać na budowę Szkoły im. Jana Pawła II

Wierni wierze i mowie Ojców

Drodzy Rodacy! Ten wrzesień wiejdzie do historii Kościoła katolickiego na Litwie, do historii Litwy i historii naszej szkoły imienia Jana Pawła II. Piszę „naszej”, bo jest ona zaiste naszą wspólną, cegiełką po cegiełce budowaną szkołą. Wejdą te dni do naszej historii jako dni wizyty Ojca Świętego, dni niezapomnianych spotkań z Namiestnikiem Chrystusowym w Archikatedrze, Ostrej Bramie, kościele Świętego Ducha, Zakrecie, w Kownie i na Górze Krzyży w Szawlach. Wszędzie byli obecni naszą myślą, naszym sercem przepojonym miłością i uwielbieniem dla Papieża.

Radość przyjazdu na Litwę Wysokiego Gościa dla nas, patriotów nowej szkoły polskiej, spłota się z inną radością: szkoła otrzymała imię, o którym tak bardzo marzyliśmy — **Jana Pawła II**, a na sztandar szkoły, znajdujący się w kościele Świętego Ducha, spłynęły modlitwy i błogosławieństwa jej Wielkiego Patrona.

Ten sztandar — to cała historia. Historia piękna i wzruszająca, którą chce Państwu opowiedzieć. Wyhaftowany został w Olsztynie i „dało na wieczną rzeczą pamiętkę, w przeddzień święta Tej — co Jasnej broni Częstochowy — w Jubileuszowym siedemset pięćdziesiątym Roku ustanowienia biskupstwa na Świętej Warmii w obecności Metropolity Warmińskiego Jego Ekscelencji Arcybiskupa dra Edmunda Piszczka i członków Zarządu Oddziału Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej...”

Delegacja na czele z panem Janem Tyszeviczem sztandar do Wilna przewiozła. Ci, którzy mieli szczęście być w kościele Świętego Ducha, mogli go obejrzeć. Jest naprawdę piękny.

Na awersie sztandaru złotem sztywaizerunek Matki Miłosierdzia z Ostrej Bramy i napis „Matko, nie opuszczaj

nas”, niżej zawołanie Filomatów — „Ojczyzna — Nauka — Cnota”.

Na rewersie herb Patrona Szkoły Papieża Jana Pawła II.

Projektantami sztandaru są **Aleksander Wołos** i **Henryk Dawnis**. Prace hafciarskie z niezrównanym mistrzostwem wykonała pani Krystyna **Tarnacka — Jurgielowiec** z Lidzbarku Warmińskiego, a drzewce pan **Jerzy Chłapek** w Olsztynie. Pan **Rajmund Bagniewski** kwestę prowadził i do rywalizacji ofiarodawców zachęcał. „Dumni jesteśmy, że Patronem Waszej Szkoły jest najgłodniejszy Polak naszych czasów.

Przekazując sztandar zwracamy się do Was, Młodzi Przyjaciele, pozostając zawsze i wszędzie wierni mowie, wierze Ojców Waszych, ponieważ Polska nie kończy się w granicach Rzeczypospolitej — Polska jest wszędzie tam, gdzie biją polskie serca.”

Jakież to piękne, wzruszające! I jaki piękny gest naszych drogich Przyjaciół z Ziemi Warmińskiej! Pod tekstem listu Fundatorów złożyli swe podpisy. Jest ich około 50. Niestety, nie wszystkie są czytelne. Ale ileż tu swoich nazw, wileńskich nazwisk: **Mieczysław Jackiewicz** (nasz dawny przyjaciel i autor), **Łucja Gajdzis**, **Andrzej Jurgielowiec**, **Iwona Gieglis**, **Krystyna i Antoni Drozdowscy**, **Michał Dowgird**, **Janina Hrydzusko**, **Andrzej Dajnowicz**, **Zygmunt Jankowski**, **Zygfryd Gładkowski**, **Henryk Dawnis**, **Marian Kozłowski**, **Franciszek Masalski**, **Zbigniew Galiński**, **Teresa Jaworska**, **Jan Majewski**, **Rajmund Bagniewski**, **Aleksander Wołos**, **Aleksander Kucharski**, **Janusz Resiak**, **Marek Skolmowski**. Niestety, niektóre podpisy są mało czytelne, więc niech mi wybaczą nasi dawni i wierni przyjaciele pięknej Ziemi Olsztyńskiej, iż nie wszystkie nazwiska Fundatorów zostały tu wymienione. Użyłam słów „starzy i

Pomóżmy dzieciom polskim Wilna!

Komito Fundacji Litw. m.ł. Wilna...
Lubna m.ł. Wilna...
790223-23 "Wilna Białostan"
Lubna 3091977

Konto bankowe Nr 779022-23

wierni przyjaciele” nieprzypadkowo. Nie po raz pierwszy bowiem Olsztyn otwiera swe serce dla Wilna. Przecież sztandar polskiej szkoły im. **Władysława Syrokomli** również stanął swój rodowód bierze, podobnie jak szkoły im. **A. Mickiewicza**, czy **Zarządu Głównego ZPL**.

Drodzy Rodacy! Wielu z Was już wspomogło budowę polskiej szkoły, nabywając większą czy mniejszą, ale zawsze jednakowo cenną cegiełkę, niemniej potrzebę są nadal ogromne. Dyrektor szkoły pan **Adam Blaszkievicz** marzy, aby jeszcze w tym roku szkolnym szkoła imienia **Jana Pawła II** zaczęła działać. Niecała, rzecz jasna, lecz tylko początkowo klasy. Jednakże, aby się tak stało, potrzebny jest ogromny wysiłek nas wszystkich. Dzieci do pustych klas nie wejdą przecież. Potrzebne są meble. A ile dziś kosztuje stół czy krzesło, to nawet wyobrazić trudno.

Zwracam się do wszystkich Czytelników — nie tylko z Wilna, lecz z rejonów, bo to jest wspólna nasza, wszystkich Polaków, sprawa — pomóżmy szkole, przyrzeczmy się do tego, by polskie dzieci mogły się uczyć w normalnych warunkach nie tylko w tej, ale i innych szkołach. Bowiem i szkoły im. **Władysława Syrokomli**, i **Adama Mickiewicza** i inne dosłownie pękają w szwach. Sądzę, że mam moralne prawo apelować do szczodrości swoich Rodaków, bowiem sama na fundusz budowy szkoły przekazałam honoraria za 10 artykułów. A więc, proszę Państwa, czekam jak zawsze w dziale szkół, 10 piętro, pokój 1002, tel. 42-99-73.

Podaję teraz listę kolejnych ofiarodawców:

1. **Danuta Pieszko**, Wilno — 10 USD
2. **Stanisława i Henryk Rogowsky**, Wilno — 15 litów
3. **Marian Brižis**, Wilno — 30 litów
4. **Anna Kucharewicz**, Gdańsk — 10 USD
5. **Teresa i Marian Jurewiczowie**, Wilno — 40 litów
6. **Bernarda i Edward Markiewiczowie**, Wilno — 30 litów
7. **Bronisława i Bogdan Staciukiewiczowie**, Wilno — 100 litów
8. **Irena Sławińska**, Lublin — 20 funtów sterlingów
9. **Rodzina Warzagolisów**, Wilno — 20 litów
10. **Olga Generatowa**, Wilno — 20 litów
11. **Tadeusz Bujnicki**, Kraków — 50 litów.

Wszystkim ofiarodawcom serdecznie dziękujemy. Szczególnie wzeszły nas datkę **Olgi Generatowej**, szóstoklasistki Szkoły im. **Szymona Konarskiego**. Pieniądże te — to nagroda, którą Ola zdobyła w jednym z konkursów radia „Znad Willii”. Całą swą nagrodę Ola przyniosła na cegiełkę dla Szkoły im. **Jana Pawła II**.

Łucja BRZOZOWSKA

P.S. Honorarium przekazuję na budowę Szkoły im. **Jana Pawła II**.

NA ZDJĘCIACH: od lewej projektant sztandaru Henryk Dawnis oraz Metropolita Warmiński Jego Ekscelencja Arcybiskup dra Edmund Piszcz, to tu, przy obrazie Matki Boskiej Ostrobramskiej w kościele olsztyńskim sztandar szkoły został poświęcony.

Fot. z archiwum szkoły

NOWE RODZI SIĘ Z TRUDEM

Staliśmy się spółką akcyjną

Linotypiści drukarni święciańskiej Bronistawowi Lipskiemu nigdy nie brak pracy. Ma największy staż w zespole. Pracy wydawniczej poświęcił czterdzieści lat. Podstawowym zleceniodawcą zawsze była rejonowa gazeta „Zwaidžė” wydawana w języku litewskim i rosyjskim. Tu drukowano również periodyczne wydania sąsiedniego, ignalińskiego rejonu oraz różne blankiety biurowe.

Obecnie profil się nie zmienił. Gospodarz, natomiast, jest inny — zespół 8-osobowy. Drukarnię zarejestrowano jako spółkę akcyjną „Firidas”.

Tak się tylko wydaje na pierwszy rzut oka, że nie ma u nas jeszcze zmian — powiedział Bronistaw Lipski podczas spotkania. — Przecież się zmienia całkowicie stosunek do pracy. Dawniej mogłeś nie wysłać się, nie obchodziło cię, że nie wykonasz pracy. Pracowałeś, jak robotnik liniówkowy — byłabyś miął dzień. Obecnie wszyscy zmienili, że pod leżący kamień woda nie płynie. Czujemy się gospodarzami. A prawdziwy gospodarz zawsze powinien pracować sumiennie. W przeciwnym razie wszystko zniszczy.

Międzynę roku odkąd zostaliśmy akcyjnizowani — kontynuując rozmowę generalny dyrektor „Firidas” Jan Koszowski, nasz stały autor i czytelnik. Półrocze nie było łatwe. Nasze zyski, w których początkowo pokadałymi wielkie nadzieje, praktycznie „pożerają” inflacja, wzrastająca ceny za papier, farby, ogrzewanie, oświetlenie, transport. Wyobraźcie sobie, gdy zaczęliśmy pracować, tona papieru kosztowała 5 tys. talonów, a

obecnie czterokrotnie więcej. Wynika z ogrzewania wzrosły 18 razy. Przykłady można by mnożyć. Zmieniła się także procesy, jak w całym naszym życiu, w społeczeństwie. Jednakże jesteśmy optymistami. Uważamy, że za 3-4 lata sytuacja ustabilizuje się. Wtedy będziemy mogli odnowić wydawnictwo drukarskie, zwiększyć płace, które obecnie wynoszą przeciętnie 60 litów i nie zwiększą się od 1 stycznia. Wtedy zajmiemy się komercyjną pracą drukarską całkowicie zależną od rozkazów z góry; to można, tego nie. Teraz nie musimy nikogo pytać o pozwolenie. Bylibyśmy zleceniodawcą zleceniodawców musimy szukać.

Na przykładzie niewielkiego zespołu widać, jak trudno nam wypłynąć się. *„Zwaidžė”* źródła, znalazła jej prenumerata. Zespół stał się zleceniodawcą. Na razie bezwolności. Nie tracimy jednak nadziei. Już teraz drukarnia może się zająć sprawą, którą jeszcze niedawno uważano za niemożliwą i niemożliwą — sprzedając papieru do pisania, tektury. Mimo, że kolejny dzień wita się tu, jak zresztą wszędzie, z trwogą, świąt, także nadziej. Jej przejawem jest chociażby to, że gdy w rodzinie pracownica przychodzi na świat dziecko, lub zapowiada się wesele, przydziela się mu zasiłek — 50 litów.

Dobrym znakiem jest to, że obecnie ludzie nie walczą się bezczynie, oczekując końca dnia pracy, są stale zajęci i zainteresowani, by pracy było jak najwięcej.

Nikołaj NIEZAMOW

CZYTELNIK — REDAKCJA

Czy naprawdę korzystamy z wolności wiary?

Obecnie dużo się pisze o odrodzeniu wiary. Ale czy naród naprawdę odrodził się duchowo — to wielki znak zapytania. Dużo ludzi w niedzielę i święta pracuje na działkach, sprzedaje na targach. A przecież obowiązkiem każdego katolika jest w niedzielę i święta kościelnie być na Mszy świętej.

Za okres władzy sowieckiej zaniedbania w duszy człowieka są ogromne. Trzeba rozpocząć od katechizacji nie tylko dzieci (co oczywiście się robi), ale też ludzi dorosłych, bo na dzień dzisiejszy już trzecie pokolenie nie posiada zasad wiary. Potrzebni są kapłani-misjonarze. W Wilnie mamy kościół Wniebowstąpienia, czyli Misjonarzy przy ulicy Subocz, ale zajęty jest na przechowywanie Muzeum Historyczno-Etnograficzne-

go Litwy. Czy serce dyrektora Muzeum nie skruszy się, czy aż tak zobojętnięto na sprawy wiary? Można na pewno znaleźć jakiejś pomieszczenie na przechowywanie eksponatów, lub przenieść je na inne miejsce.

Czy sprawy eksponatów są ponad sprawy Boże?

Jednocześnie chcę poruszyć temat pomników. Czy można ustawić pomnik na chodniku? Np. przy ulicy Geleżnio Vilko 15 postawiono ogromny kamień, na którym stawia się kwiaty. W tym miejscu zginął człowiek. Pochowany, materialnie, na cmentarzu i tam należałoby je ustawiać. Moim zdaniem, ustawianie przy takim „pomniku” to albo świeckość albo pogąbski zwyczaj.

Weronika GRUZDZIEWICZ

OD REDAKCJI: Wiele myśli zawartych w liście czytelniczki zasługują na uwagę.

W kościele Misjonarzy są zgromadzone unikalne kolekcje etnograficzne, niektóre eksponaty są dużych rozmiarów i żeby je przenosić potrzebne jest odpowiednie, przystawne pomieszczenie. Tu muzeum samo nie daje rady. Gospodarze zaś miasta zadowolili, że formalnie kościół zwrócono Kurii, która poszukują odpowiedniego pomieszczenia dla muzeum.

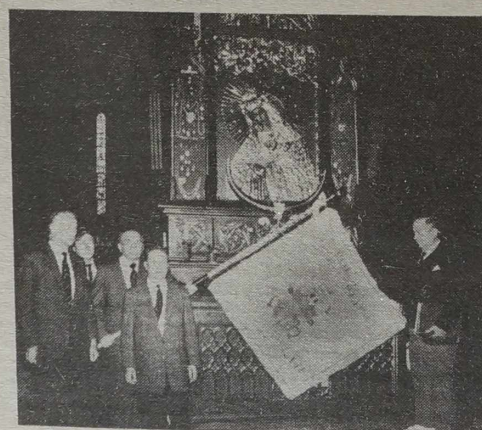
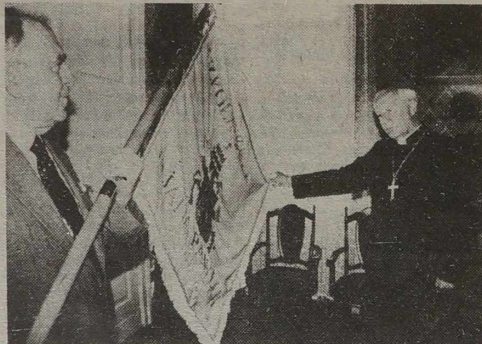
Kuria nie nalega na umowę i to odpowiada obu stronom — zapominając oczywiście o rzeczy najważniejszej — że zdaniem Kościoła jest szlachetnie, nym, ludziami, a nie eksponatom. Do tego tematu — najbliższe przesłanie kościoła Misjonarzy — wrócimy.

Co się tyczy kamienia przy ul. Geleżnio Vilko, mam nieco odmienne zdanie. Fakt, że upamiętniamy pamięć ludzi, którzy zginęli, mnie osobliwie boli. gorszy. Przypominam sobie drewniane krzyże na polu, drogach (ustawiane w miejscach, gdzie wydarzyła się tragedia). Bardzo mi wzruszały i choć nie chwalić zmuszały do zadumy.

Mogę się zgodzić, że miejsce, w którym kamień leży (tuż obok chodnika) jest nieco nieodpowiednie, ale w tym przeciwieństwie miejscu zdarzyły się tragedia.

Na pewno poza dyskusją jest zdanie, że lepiej ustawić kwiaty, kamień, niż demolować istniejące pomniki, krzyże. A takie akty wandalizmu są nam niestety, ostatnio częstsze.

Helena GLADKOWSKI

Uchwała Rządu Republiki Litewskiej nr 680 z 3 września 1993 r.

O UZUPEŁNIENIU I CZĘŚCIOWEJ ZMIANIE NIEKTÓRYCH UCHWAŁ RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ W KWESTIACH PRYWATYZACJI MIESZKAŃ

Kierując się uchwałą 15 lipca 1993 r. ustawy Republiki Litewskiej nr 1-224 „O uzupełnieniu i zmianie ustawy Republiki Litewskiej o prywatyzacji mieszkań” (Dz. U., 1993, nr 32-722) oraz wykonując uchwałę Sejmu Republiki Litewskiej nr 1-225 z 15 lipca 1993 r. „O wcieleniu w życie ustawy Republiki Litewskiej” „O zmianie i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o prywatyzacji mieszkań”, (Dz. U., 1993, nr 32-723), Rząd Republiki Litewskiej postanawia:

1. Ustalić, że lokatorzy, pragnący sprywatyzować pokoje w burdach, do 30 listopada 1993 r. składają podania w trybie ustalonym w punkcie przepisów prywatyzacji państwowego i społecznego funduszu mieszkaniowego, zatwierdzonej uchwałą Rządu Republiki Litewskiej nr 309 z 31 lipca 1991 r. „O trybie prywatyzacji, sprzedaży i użytkowania mieszkań” (Dz. U., 1991, nr 28-765, nr 28-782; 1992, nr 6-136, nr 10-272; nr 11-289, nr 12-335, nr 17-486, nr 19-565, nr 35-1069).

2. Poczynić następujące zmiany w zatwierdzonych uchwałach Rządu Republiki Litewskiej nr 309 z 31 lipca 1991 r. przepisach prywatyzacji państwowego i społecznego funduszu mieszkaniowego:

2.1. punkt 1 dać w następującym brzmieniu:

„1. Domy mieszkalne, mieszkalnia w domach wielomieszkanicowych, mieszkania i pokoje w burdach (dalej nazywane — domy mieszkalne, mieszkania) są sprzedawane”;

2.2. Akapit drugi punktu 4 dać w następującym brzmieniu:

„W przypadku, gdy lokator buduje indywidualny dom mieszkalny, mieszkanie spółdzielcze, rezygnuje z kredytu ulgowego albo płaci za ułożone za środki państwowe sieci magistralne (odpowiednio ich części) i przedstawia Komisji (służbie) prywatyzacji mieszkań pot-

wierżące to dokumenty z banku lub innej instytucji, która przyznała kredyt ulgowy, albo od zarządu miejskiego, rejonowego, który przyznał działkę, może on prywatyzować wynajmowany dom mieszkalny, mieszkanie. Przepisów tych nie stosuje się w przypadku prywatyzowania pokoi w burdach i mieszkań z we wspólnymi kuchniami”;

2.3. uzupełnić ustęp piąty (nie licząc tabelki) punktu 7 następującym zdaniem: „Prywatyzując domy mieszkalne i pokoje w mieszkaniach, które zgodnie z osobnymi umowami o wynajmie wynajmowane są kilku lokatorom oraz pokoje w burdach, powierzchnię pomieszczeń ogólnego użytku (kuchni, sanitariatów, korytarzy i in.) dzieli się między współwłaścicieli na podstawie ich porozumienia albo proporcjonalnie do powierzchni prywatyzowanych pomieszczeń pokoi”;

2.4. punkt 9 uzupełnić następującym ustępem czwartym:

„Dla osób, dla których powołano uchwałą Sejmu Republiki Litewskiej nr 1-118 z 1 kwietnia 1993 r. ”O trybie stosowania ustawy Republiki Litewskiej o prywatyzacji mieszkań” (Dz. U., 1993, nr 12-296), do rozpatrywania podań mieszkańców, których pomieszczenia mieszkalne nie były prywatyzowane w terminie ustalonym przez ustawę Republiki Litewskiej o prywatyzacji mieszkań nie z ich winy oraz udzielania ostatecznych wniosków, zezwoliła po 1 grudnia 1992 r. składać podania w sprawie prywatyzacji domów mieszkalnych, albo które kupują pokoje w burdach, obliczono cenę sprzedaży prywatyzowanego pomieszczenia mieszkalnego indeksując ją na podstawie uchwały Rządu Republiki Litewskiej nr 300 z 4 maja 1993 r. „O indeksie cen prywatyzowanych pomieszczeń mieszkalnych” (Dz. U., 1993, nr 15-393);

2.5. Ustęp drugi punktu 18 dać w następującym brzmieniu:

Uchwała Rządu Republiki Litewskiej nr 669 z 31 sierpnia 1993 r.

O ZWROTCIE KREDYTÓW ULGOWYCH, POBRANYCH Z FUNDUSZU SIEWÓW WIOSENNYCH 1993 ROKU REPUBLIKI LITEWSKIEJ

W związku z życzeniem producentów produkcji rolnej, którzy otrzymali ulgowe kredyty z funduszu siewów wiosennych 1993 r. Republiki Litewskiej rząd Republiki Litewskiej postanawia:

1. Ustalić, że producentowi produkcji rolnej mogą zwrócić ulgowe kredyty, pobrane z funduszu siewów wiosennych 1993 r. Republiki Litewskiej nie tylko w gotówkę, ale też w naturze — zbożem, burakami cukrowymi, innem i ziemiakami.

Zboże, buraki cukrowe, len i ziemiaki dostarczane do przedsiębiorstw skupujących produkcję roślinną w ramach zwrotu kredytów ulgowych, pobranych z funduszu siewów wiosennych 1993 r. Republiki Litewskiej oceniane są według cen zatwierdzonych uchwałą Rządu Republiki Litewskiej nr 598 z 3 sierpnia 1993 r. „O minimalnych cenach skupu produkcji roślinnej” (Dz.U., 1993, nr 35-799).

2. Ministerstwo Rolnictwa i Litewski Bank Rolny po uzgodnieniu z Ministerstwem Finansów powinny zatwierdzić tryb zwrotu w naturze kredytów ulgowych, pobranych z funduszu siewów wiosennych 1993 r. Republiki Litewskiej.

3. Polecić państwowym, państwowo-akcyjnym i innym przedsiębiorstwom, skupującym produkcję roślinną, aby przyjmowały zboże, buraki cukrowe, len i ziemiaki od producentów produkcji rolnej, pra-

gnących zwrócić w naturze kredyty ulgowe, pobrane z funduszu siewów wiosennych 1993 r. Republiki Litewskiej.

4. Zmieniając częściowo zatwierdzoną uchwałą Rządu Republiki Litewskiej nr 219 z 2 kwietnia 1993 r. „O trybie przydziału i wykorzystania środków funduszu siewów wiosennych 1993 r. Republiki Litewskiej” (Dz. U. 1993 r., nr 12-309) tryb przydziału producentom produkcji rolnej ulgowych kredytów z funduszu siewów wiosennych 1993 r. Republiki Litewskiej:

4.1. pierwsze zdanie ustępu ósmego dać w następującym brzmieniu:

„Producentowi produkcji rolnej i przedsiębiorstwa agroservisowi za kredyty ulgowe placą bankowi odsetki w wysokości 8 proc. rocznie, a przedsiębiorstwa skupujące produkcję rolną — odsetki w wysokości 32 proc. rocznie”;

4.2. pierwsze zdanie ustępu dwudziątego dać w następującym brzmieniu:

„Producentowi produkcji rolnej i przedsiębiorstwa agroservisowi wzięte z banku kredyty ulgowe powinny zwrócić po sprzedaży wytworzonej produkcji w terminach przewidzianych w umowie z bankiem, ale nie później niż w ciągu jednego roku, natomiast przedsiębiorstwa skupujące produkcję rolną — po sprzedaży produkcji w terminach przewi-

„Kupując domy mieszkalne lub pokoje w mieszkaniach, które na podstawie poszczególnych umów o wynajmie wynajmuje się kilku lokatorom, niepotrzebna jest zatwierdzona notarialnie zgoda wszystkich lokatorów na kupienie domu mieszkalnego czy pokoju (pokojów)”.

3. Ustalić, że pomieszczenia mieszkalne szkół średnich, zawodowych, pomaturalnych i wyższych przydzielane są do funduszy służbowych pomieszczeń mieszkalnych decyzją organów administracyjnych tych instytucji, kierując się przepisami artykułów 330-332 rozdziału 30 Kodeksu Cywilnego Republiki Litewskiej oraz przepisami przydziału, ewidencji i użytkowania służbowych pomieszczeń mieszkalnych, zatwierdzonych uchwałą Rządu Republiki Litewskiej nr 495 z 29 listopada 1991 r. „O służbowych pomieszczeniach mieszkalnych” (Dz. U., 1992, nr 6-119).

Nie zezwala się na przydział do służbowego funduszu mieszkaniowego pomieszczeń mieszkalnych zasiedlonych na podstawie umowy o wynajmie.

4. Polecić ministerstwom i służbom państwowym, zarządom miejskim, rejonowym, aby do 10 września 1993 r. przedstawili Departamentowi Gospodarki Komunalnej i Usług przy Ministerstwie Budownictwa i Urbanistyki dane dotyczące burs szkół średnich, zawodowych, pomaturalnych i wyższych przydzielonych do ich sfery i regulacji.

5. Zobowiązać Departament Gospodarki Komunalnej i Usług przy Ministerstwie Budownictwa i Urbanistyki do zebrania danych o bursach szkół średnich, zawodowych, pomaturalnych i wyższych oraz przedstawienia do 25 września 1993 r. rządowi Republiki Litewskiej uzgodnionego w ustalonym trybie projektu uchwały w sprawie zaliczenia tych burs do burs studentów, uczniów i doktorantów albo ich prywatyzacji.

Premier Adolfas ŠLEŽEVIČIUS
Minister Budownictwa i Urbanistyki Algirdas VAPŠYS

dzianych w umowie z bankiem, ale nie później niż do 15 marca 1994 r.

4.3. ustęp dwunasty dać w następującym brzmieniu:

„Zwrócone środki kredytów ulgowych oraz procenty spłacone bankowi przez przedsiębiorstwa skupujące produkcję roślinną po potrąceniu od nich marży bankowej w wysokości 8 proc., gromadzone są w banku na kontach kredytowania rolnictwa i w przyszłości zostaną wykorzystane do tego samego”.

5. Zmieniając częściowo uchwałę Rządu Republiki Litewskiej nr 266 z 16 kwietnia 1993 r. „O częściowej zmianie uchwały Rządu Republiki Litewskiej nr 219 z 2 kwietnia 1993 r. (Dz. U., 1993, nr 13-340), punkty 1 i 2 dać w następującym brzmieniu:

„1. W punkcie 1.1. tej uchwały po słowach „dla producentów produkcji rolnej, wpisano słowa „dla przedsiębiorstwa agroservisowi i skupujących produkcję rolną”.

2. W tytule i treści zatwierdzonego tą uchwałą trybu przydziału ulgowych kredytów z funduszu siewów wiosennych 1993 r. Republiki Litewskiej dla producentów produkcji rolnej po słowach, „dla producentów produkcji rolnej” wpisano „dla przedsiębiorstwa agroservisowi i skupujących produkcję rolną” oraz w treści po słowach „producentowi produkcji rolnej” — słowa „przedsiębiorstwa agroservisowi i skupujące produkcję rolną”.

Premier Adolfas ŠLEŽEVIČIUS
Minister Rolnictwa Rimantas KARAZIJA

Z KRONIKI KRYMINALNEJ

Ilu jeszcze naiwnych złapie się na haczyk?

Odpowiedz na to pytanie przede wszystkim zależy od samego człowieka, od tego, jak prędko i w jaki sposób trafił na haczyk. W takich przypadkach przynajmniej jest najprostsza i nieskomplikowana recepta: od razu odpowiedzieć krótko i zdecydowanie — „Nie!”. Odpowiedzieć wszelkim aferystom i oszustom, co do których zamiaru nie ma żadnych wątpliwości. Niestety, cudze smutne doświadczenia nie uczą jakoś czegoś ludzi naiwnych i łatwowiernych. Na jednej z ulic Kiejdańskich dwie wrażliwe że szkoły uczennice okrzykiwały hałaśliwym stadkiem Cyganki, coś wzywały jedna przed drugą, proponowały wrożenie. Dziewczynkom, które miały po 15 lat, nie wystarczyło siły woli, aby się wymankować z tego krajeńca, a może opanowała ciekawość, doświadczenia nie uczą jakoś czegoś ludzi naiwnych i łatwowiernych. Na jednej z ulic Kiejdańskich dwie wrażliwe że szkoły uczennice okrzykiwały hałaśliwym stadkiem Cyganki, coś wzywały jedna przed drugą, proponowały wrożenie. Dziewczynkom, które miały po 15 lat, nie wystarczyło siły woli, aby się wymankować z tego krajeńca, a może opanowała ciekawość, doświadczenia nie uczą jakoś czegoś ludzi naiwnych i łatwowiernych. Na jednej z ulic Kiejdańskich...

600 dolarów USA. W Szawlach przy ul. Seduvos stało się podobnie, również tu poszkodowaną była kobieta.

Napady zanotowano na ulicach, w samochodach. W Wilnie przy ul. Siminiskiu dwaj młodzi ludzie odebrali od V. Vederu bagaż torbę z 40 litrami, 8 dolarami amerykańskimi i złotymi. Na ul. Karoliniskiu kobiety odebrały torbę z rzeczami, przy czym poszkodowaną pobito. W Szawlach kierowca państwowej taksówki z pasażerem pobit jadącym razem V. Berezkiusa i odebrał 340 litów, dokumenty. Natomiast we wsi Wolczuny w rejonie wileńskim na powracającej późną nocą do domu I. Marokówny napadli dwie dziewczyny i... kobieta. Groźąc nożem zdzieliły jej kurtkę, buty, zegarek, złoty łańcuszek, zabrali 1000 litów. Kobieta tą okazała się karana wcześniej Hanna L., w 1969 r., została niebawem zatrzymana przez policję.

W składziku pewnego mieszkanca przy ul. Naikupis w Kłajpedzie urządzono cały magazyn metali kolorowych. Zapewne złodziejże wiedzieli o tym i wlamawszy pewnego razu drzwi skradli stamtąd 120 sztukasizek i około 20 kg brązu, których wartość wynosiła około 2800 litów. Kradzież na wielką skalę miała miejsce również w rejonie pakrojskim. W państwowym przedsiębiorstwie hodowlanym „Musz” złościami, dobrawszy klucze przedostał się do pokoju księgowości, włamał się do kasy panicznej i „skonfiskował” 31 tys. litów. Pomieszczenia przy tym pilnowali pracownicy ochotniczej służby ochrony kraju...

Pecha mieli dwaj inni złodzieje — Jarosław B., ur. w 1977 r. i Andriej Ch., ur. w 1977 r. W niedziele o godzinie 4.30 rano patrol policijny zatrzymał ich na ul. Zeiminas w Wilnie, gdy rowerami wjeżdżali miejscem motocyklowo: koło, 2 silniki, części. Okazało się, że dopiero na skradzi się z garażu Bukiskiej Szkoły Rolniczej.

Nieszczęśliwy wypadek, który spowodował śmierć dwóch osób, nastąpił we wsi Balionaieli w rejonie teltzewskim. Sprawcą był Buhał, 80-letni mieszkaniec tej wsi W.S. udał się na pastwisko, aby uwiązać tam zwierzę. Agresywny Buhał zabił go na śmierć. Po pewnym czasie 73-letnia U.L. poszła szukać W.S., który nie wrócił. Na nieszczęście, spotkał ją ten sam los.

I jeszcze o jednej sprawie. Niedawno pisaliśmy o losach dwóch byłych pracowników K.C. KPFL (KPZR) N. Grybanowa i S. Kencala, skazanych wyrokiem Sądu Najwyższego. Jak wiadomo, w chwili sądu byli oni uważani za obywateli Litwy. I oto 6 sierpnia br. prezydent Litwy swym dekretem uznał za ważne przyznanie im obywatelstwa litewskiego na podstawie punktu 21 artykułu 84 Konstytucji. Przez to obaj stają się automatycznie osobami będącymi obywatelstwa. W opublikowanym ostatnio w gazecie „Respublika” wywiadzie S. Rencik oświadczył korespondentowi, że zwrócił się do przedstawicieli rosyjskiego i otrzymał obywatelstwo rosyjskie. Jednakże roznosił się on w Kownie, tu mieszka, rozumia wia po litewsku i dlatego uważa siebie za obywatela Litwy.

Przygotował A.A.

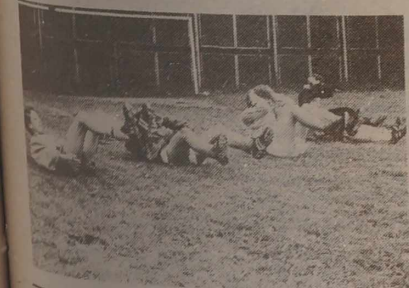
"Polonia" restituta!

Zakładowy stadion „Venty” pełnił życiem. Piłkarze „Polonii” pod okiem Józefa Jurgielewicza, Anatola Bałabanowa i Wiktora Masłowskiego z wyjątkiem przelewały pot na treningu. Przeglądając się temu dobrym mecenasowi klubu sportowego Polaków na Litwie „Polonia”, Janusz Łopuć i Tadeusz Szerbuk, kiwając się w lekkiem rozroku, sprawiali wygląd ludzi naprawdę zadowolonych. Stefan Kimso — wiceprezes klubu — zapamiętałe machał kosa, „golać” czerza boiska, z którego piłkarska młodzież nosiła rozkosi trawy. Słowem, było na co popatrzeć, a do tego widzenia serca z radości rośło. — Po tym, kiedy usłyszyliśmy, że trenowana przez Ludwika Adamowicza „Polonia” wyszła „za mąż” z „Andasem”, przekakując w ten sposób do I ligi, krew nas o mało że zbiła nie załała — mówili prawie w jeden głos Łopuć i Szerbuk. — Wędc do cholery, to o czym zawsze marzyliśmy, że będzie „Polonia”, mały teraz diabli wzięcie, czyż jak? I w ogóle, co ten Adamowicz wyprawa? To też idea klubu sportowego Polaków na Litwie „Polonia” zaprawiał. Czas więc, żeby zwrócić uwagę komplety strojów piłkarskich, jakie za 1500 dolarów nabyliśmy KSPL „Polonia”, kiedy drużyna w roku ubiegłym wyruszała na polonijne mistrzostwa świata do Stalowej Woły.

„Numer” odstawiony przez Adamowicza, polegający na połączeniu się piłkarskiej „Polonii” z „Andasem” doczekał się naszego powszechnego potępienia. Jako klub mogliśmy jednak w tej sytuacji niewiele więcej, gdyż team Adamowicza funkcjonował prawie jako jednostka samodzielna. Trzeba było jednak coś poczynić. Wtedy to właśnie inicjatywę przejął Stefan Kimso. Zadzwoń do Federacji Piłki Nożnej Litwy, gdzie wyłuszczył naszą pozycję. „Polonia” grać będzie nadal w II lidze. Jako „Polonia” przy klubie sportowym o analogicznej nazwie. Potem porozmawiał z Wiktorem Masłowskim od lat bez bicia w wielkie dzwony trenującym chłopaków — Polaków w większości, namówił Anatola Bałabanowa i Józefa Jurgielewicza, który to lat 16 odkładał w pierwszym składzie wileńskiego „Žalgirisu” rozgrywając 426 spotkań i dwukrotnie zostając najlepszym piłkarzem Litwy, aby pomógł dźwierzć Masłowskiemu trenerski ster, wreszcie sam zwalił na swe bary wcale nie puchowe brzemie kierownika zespołu. No, i wszystko zaczęło mieć tzw. ręce i nogi. Piłkarskie, oczywiście. Drużyna, w której ze starszej „gardii” zostali jedynie Tadeusz Jurgielewicz, Anatol Siemaszko, Jurij Gordiejew i Genadiusz Czerkowiec, mający „wyraźnie dość polityki Adamowicza”, wyraźnie się odmłodziła. Lech Danowski, Franek Łabul, Jan Wąsowicz, Stanisław Smolski, Paweł Tołoczko, Jarosław Bałabanow — to chłopcy jakże pierwszej młodoci. Idea naprawdę rokującą wielkie nadzieje — wchodzi w tym miejscu ze słowem autorytetu futbolowy, jakich na Litwie niewiele — Józef Jurgielewicz. Nie celuje od razu w tym sezonie „Polonia” w podium. To prze-

cież w końcu II liga piłkarska. Trzeba debiutować oświadzić się z rywalami, zobaczyć, ile w ich gronie jest się wartym. Początek wypadł imponujący. W pierwszym wyjazdowym meczu rzucili na tarczę szyrwincka „Sirvintė” — 5:1! W drugim na własnym boisku jak równy z równym grali z onykszytiską „Elmą”, należąca do faworytów. To nic, że ostatecznie ulegli — 0:2. Nie święci garnki lepią. Z tego, co napisałem powyżej. Czytelnik może wywnioskować, że wszystko idzie jak z płatka. Oj, niestety, niestety! Bo czas są naprawdę kryzysowe. Gdzie się nie pokrecisz, bez litów ani rusz. Kimso, kiedy przez telefon wynajmował stadion, na którym „Polonia” miałyby rozgrywać mecze, siwego włosa na skroni się nabawił. Gdzie nie dzwonił, śpiewali takie sumy, że zaraz trzeba było dziękować i słuchawkę odkładać. W końcu sam Bóg szepnął mi pomysł z „Ventą” — zakładem, jaki praktycznie nie istnieje. I stadion też nie istniał, gdyż zapuszczone był na tyle, że bardziej łąkę przypominał niż murawę boiska. „Sportujących i gracze w tym roku” — powiedziano. Na razie gratisowo, a dalej odpłatnie. A tu trzeba kupić tereny, nabyć tutry, inny piłkarski rynsztunek. Dobrze, że Janusz Łopuć i Tadeusz Szerbuk, reprezentujący firmę „International”, deklarują pomoc. Sam Kimso jako szef firmy też nie będzie się droczył z przekazaniem na piłkę pieniędzy, jakie wspólnie z Lucyną Jankowską, Stanisławą Uściłowicz i Czesławem Masilem zarabiają. Przecież już dofinansowują szkodliwie szkółkę piłkarską, jaka funkcjonuje przy szkole średniej im. Szyrokomi w Wilnie. Kimsie marzy się, że Łopuć i Szerbuk zechcą naśladować też inni nasi domorośli biznesmeni. Wtedy z ziarnka do ziarenka zbierze się potrzebna miarka. Dla pierwszej i drugiej drużyny, która „kopie” w mistrzostwach Wilna. Piłkarska „Polonia” restituta więc. Powodzenia!

Henryk MAŻUL
prezes KSPL „Polonia”

OWGPY numeru

SPRAWY DAMSKO-MĘSKIE

Filmowy wieczorem wraca do domu pijany mąż. Rozłoszczona żona wita go pytaniami.

— Gdzie się włóczyłeś, minęła już północ?
— Wiesz, kochana, zrobiliśmy z kolegami kokana, który z nas wypije więcej wódki...
— No to który z nich zajął drugie miejsce?

— Słuchaj, Basiu, wiem, że masz kokana. Czy to znaczy, że masz mniej dosyć? — pyta się mąż żony.
— Wręcz przeciwnie, mam cię zbyt mało. Jesteś dobrym mężem, ale mało wydajnym.

Z RÓŻNYCH SZUFLAD

— Czy nie sądził pan, że w kinie widzi się zbyt wiele seksu i gwałtu?
— Czy ja wiem? Chodzę do kina po to, by patrzeć na ekran, a nie rozglądać się co się dzieje na widowni.

— Przechodziłem dzisiaj ulicą — mówi Kowalski do Nowaka — i nagle ktoś z góry rzucił puszkę, która trafiła mnie w głowę.
— I co w niej było?
— Nic.
— A w puszcze?

Projekt Funduszu Otwartej Litwy „Oświata dla przyszłości Litwy” Konkurs podręczników

W celu przyspieszenia demokratycznej odnowy szkoły litewskiej, skonsolidowania do prac w zakresie reformy oświaty większego potencjału naukowców i pedagogów Fundusz Otwartej Litwy od września 1993 r. przystępuje do realizacji projektu „Oświata dla przyszłości Litwy”. Początkiem projektu jest konkurs podręczników, środków i programów dydaktycznych. Jest to zupełnie nowy sposób pobudzenia inicjatyw twórczych społeczności pedagogów i naukowców kraju. Przed ludźmi kultury otwiera on możliwość pomagania szkole, osobistego przystąpienia do pracy twórczej dla przyszłości społeczeństwa, losów narodu Litwy. Konkurs ten w sposób istotny różni się od innych:

1. Celem konkursu jest odnowienie i oparcie na wartościach życia demokratycznego treści rozwijania szkół ogólnokształcących i przygotowujących pedagogów, stworzenie różnych podręczników, programów i środków dydaktycznych i dzięki temu umożliwienie uczniom i nauczycielom jak największego wyboru kierunków i sposobów wychowania.
2. Na konkurs przyjmowane są rękopisy podręczników, programów i środków dydaktycznych dla szkół początkowych, podstawowych i średnich wszystkich typów, jak też dla placówek przedszkolnych oraz kształcących pedagogów szkół pomaturalnych i wyższych. Na konkurs mogą być też zgłaszane rękopisy podręczników z przedmiotów ogólnych, programów, środków dydaktycznych dla szkół zawodowych i pomaturalnych, jak też książek pomocniczych dla nauczycieli.
3. Zaszczepianie obywatelskości, wychowanie moralne, język ojczysty, historia, geografia, ekonomika, język litewski dla szkół mniejszości narodowych, historia kultury, literatury i sztuki, psychologia, wychowanie, podawane w sposób nowoczesny oraz zhumanizowane nauki przyrodnicze i matematyka, jak też różne dziedziny pedagogiki (dydaktyka, filozofia wychowania, psychologia pedagogiczna, socjologia pedagogiczna i in.) są to priorytowe kierunki konkursu.
4. Konkurs jest oparty na systemie grantów — uczestnicy jego mogą przesyłać nie przygotowane rękopisy, ale zgłoszenia, na których realizację przemasza się finansowanie. Jeżeli autor, który wygrał turę eliminacyjną, pracuje w placówce oświatowej lub naukowej i w czasie konkursu idzie na urlop, to jego instytucji może być wypłacona kompensata na utrzymanie pracownika, który go zastępuje.
5. Konkurs jest organizowany we współpracy z Ministerstwem Kultury i Oświaty, uwzględniając jego strategię zmiany treści wychowania.
6. Konkurs jest otwarty, do udziału w nim zaprasza się autorów zarówno z Litwy, jak też z zagranicy: naukowców, nauczycieli, artystów, międzynarodowe zespoły autorskie.
7. Zgłoszenia do udziału w konkursie przyjmowane są do 1 listopada 1993 r. (decyduje data stempla pocztowego).
8. W zgłoszeniu podaje się:
8.1. tytuł i przewidzianą objętość przyszłego podręcznika, programu lub środka dydaktycznego;
8.2. dla uczniów lub studentów, w jakim wieku, jakiego typu instytucji dydaktycznej przeznaczony jest podręcznik;
8.3. na podstawie jakich źródeł powstaje podręcznik;
8.4. dane o autorze: zyciorys, opublikowane prace, adresy i telefony — domowy i zakładu pracy,
9. Do zgłoszenia należy załączyć:
9.1. koncepcję, uzasadnienie aktualności (do 2 str.) przyszłego podręcznika, programu lub środka dydaktycznego;
9.2. plan rękopisu (do 4 str.).
10. Wynik I i II tury konkursu — to wręczenie grantów dla autorów, którzy wygrali konkurs, III tury — eksperymentalne wydanie podręcznika, środka lub programu dydaktycznego albo wydanie w masowym nakładzie pod firmą Ministerstwa Kultury i Oświaty.
11. Terminy konkursu:
I tura — 10 listopada 1993 r.
II tura — 2 grudnia 1993 r. — 31 marca 1994 r.
III tura — I kwietnia — 30 września 1994 r.

Materiały na konkurs przedstawia się na I i II tury — do 10 listopada 1993 r., na III turę — do 1 marca 1994 r.

12. Konkurs organizuje i wyniki jego ocenia komisja programu zmiany treści wychowania (dalej — komisja) projektu „Oświata dla przyszłości Litwy”. Dla autorów, którzy tego życzą, udziela ona albo organizuje stałe konsultacje.

13. Komisja typuje autorów, którzy wygrali I turę, podczas twórczego seminarium. Otrzymują oni prawo uczestniczenia w II turze i daje się im grant na trzy miesiące.

14. Autorzy, którzy wygrali II turę, typowani są na podstawie wyników ich pracy (przedstawiony próbny rozdział podręcznika, szczegółowy program przedmiotu lub obszerne streszczenie przyszłego podręcznika). Otrzymują oni prawo uczestniczenia w III turze i przydziela się im grant na 6 miesięcy. W poszczególnych przypadkach, uwzględniając skalę lub jakość rozpoczętej pracy, komisja może przedłużyć grant III tury do trzech miesięcy.

15. Wysokość grantu (od 300 do 800 litów miesięcznie) ustala się w każdym przypadku indywidualnie podczas rozmowy autora z przedstawicielami FOL. Rozmowy przeprowadza się na twórczym seminarium, które będzie zorganizowane w listopadzie 1993 r., zaprasza się na nie tych autorów, których zgłoszenia typuje komisja. Jeżeli zgłoszenie złoży zespół autorów, grant zwiększa się im do trzech razy. Grant III tury może być zwiększony.

16. Kały rękopisy podręcznika, programu lub środka dydaktycznego można przedstawić do początku II tury (2 grudnia 1993 r.). Jeżeli komisja oceni pozytywnie rękopis, autorowi przydziela się wynagrodzenie w wysokości grantu II tury, a jego pracę kieruje się do dalszych ocen konkursowych. Prócz tego, komisja może zalecić go do wydania od razu, przyznając autorowi wynagrodzenie w wysokości grantu III tury.

17. Komisja ma prawo od 2 grudnia 1993 r. do 1 czerwca 1994 r. rozpatrywać perspektywiczne zgłoszenia autorów, którzy nie uczestniczyli w I turze i przyjmowane na konkurs rękopisy odpowiadające wymaganiom II lub III tury. W tym przypadku, gdy komisja oceni pracę pozytywnie, nie może ona przyznać autorowi grantów wcześniejszych tur.

18. Wydając po III turę podręczniki, programy i środki dydaktyczne przestrzega się wszystkich wymagań dotyczących praw autorskich.

19. Zgłoszenia i materiały na konkurs (2 egz. maszynopisu) należy przesyłać pod adresem:
**„Konkurs podręczników FOL”
J. Basanavičius 5
2683 Vilnius**

20. Obszerniejszych informacji o konkursie oraz konsultacji dla przyszłych autorów udziela się pod tel.: 62-24-10, J. Basanavičius 5, od godz. 15 do 18.
(Zam. 2530)

TELEWIZJA

WTOREK, 14 WRZEŚNIA

LTV

7.30 — Wiadomości w jęz. francuskim i niemieckim. 8.30 — Serial „Rajską plażę” (5). 9.00 — Dla dzieci. 9.40 — Wtają. Francjo. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Dla dzieci. 18.50 — Wiadomości (ros.). 19.00 — Wiadomości BBC. 19.30 — Serial „Rajską plażę” (7). 20.00 — Program sportowy. 20.25 — Dni Kultury Niemieckiej w krajach bałtyckich. 21.00 — Panorama. 21.30 — Program MTV. 22.30 — Wieczory. 23.15 — Wiadomości wieczorne.

Tele - 3

7.00 — Nowości CNN. 7.30 — Muzyka. 8.00 — Filmy anim. 11.00 — Film „Tajemnica czarnych drożdży”. 15.00 — Film. 17.00 — Muzyka. 18.00 — Program z Watykanu. 18.30 — Reportaż z Poniwieża. 19.00 — Wieści. 19.25 — Serial „Santa Barbara”. 20.15 — „Burda Moden”. 20.30 — Interesujący ludzie. 21.00 — Nowości europejskie. 21.30 — Muzyka. 22.00 — Film „JFK”.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.15 — Mama i ja. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 — „Życie” (1) — serial prod. japońskiej. 11.45 — Klub dobrej książki. 12.00 — Giełda pracy, giełda szans. 12.20 — Reportaż. 12.45 — Uszły to sama. 13.00 — Wiadomości. 13.15 — Magazyn notowań (1). 13.45 — Dla dzieci. 14.30 — 16.55 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla dzieci. 17.45 — Muzyczna Jedynka. 18.00 — Telexpress. 18.20 — Sensacje XX wieku — „Śmierć marszałka” cz. 1. 18.40 — Kino ma prawie 100 lat — archeologia kina. 19.05 — „Spencer i jego rodzinka” (13-ost.) — serial komediowy prod. USA. 19.30 — Studio wyborcze. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 20.55 — Studio wyborcze. 21.15 — „Chęć życia” — dramat obyczajowy prod. włoskiej. 23.00 — Studio wyborcze. 23.45 — Poczta Moskwy — Ilja Głazunow. 24.00 — Wiadomości. 0.15 — Gorąca linia. 0.25 — Muzyczna Jedynka. 0.30 — Ślady wojny. „Głosy z daleka” — film dok. 1.15 — Program publicystyczny. 2.00 — Siódemka w Jedynce. „Antoni Dworzak” (2) — film dok. prod. francusko-czechosłowackiej.

Ostankino

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Film anim. 8.40 — Konkert symfoniczny. 9.05 — Młodzi kowale. 9.40 — Człowiek i prawo. 10.10 — Nasz klub muzyczny. 10.50 — Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV Film fab. „Nastolatek”. (3). 14.00 — Dziennik. 14.25 — Wiadomości komercyjne. 14.40 — Świat pieniędzy A.Smitha. 15.10 — Notes. 15.15 — Działanie. 15.25 — Film anim. 15.50 — Program religijny. 16.20 — Nasz klub muzyczny. 17.00 — Dziennik. 17.25 — Kanał Ostankino. 17.45 — Dokumenty i losy. 17.50 — O pogodzie. 17.55 — Piłka nożna. Puchar UEFA. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.40 — Temat. 21.25 — Filmy reżysera Chabriolego. 23.20 — Dziennik. 23.55 — Szachowe mistrzostwa świata. 0.10 — Ekspres prasowy.

ŚRODA, 15 WRZEŚNIA

LTV

17.30 — Wiadomości w jęz. francuskim i niemieckim. 8.30 — O biznesie. 9.00 — Dla dzieci. 9.10 — Serial „Starzec”. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Dla dzieci. 18.50 — Wiadomości (ros.). 19.00 — Wiadomości BBC. 19.30 — Serial „Rajską plażę” (7). 20.00 — Program sportowy. 20.25 — Dni Kultury Niemieckiej w krajach bałtyckich. 21.00 — Panorama. 21.30 — Program MTV. 22.30 — Wieczory. 23.15 — Wiadomości wieczorne.

Tele - 3

7.00 — Wiadomości CNN. 7.30 — Muzyka. 8.00 — Filmy anim. 9.00 — Nowości piłkarskie. 9.15 — Aerobic. 9.45 — Muzyka. 10.25 — Show gentlemanów. 11.00 — Serial „Santa Barbara”. 15.00 — Film. 16.30 — Muzyka. 17.30 — Lekcje koszykówki. 18.00 — Okno na przyrodę. 18.30 — Reportaż z Jurborka. 19.00 — Wieści. 19.25 — Serial „Santa Barbara”. 20.15 — Informacja Tele-3. 20.30 — Cele, instrumenty i technika biznesu. 21.00 — Nowości europejskie. 21.30 — Piłka nożna. „Juventus” Turyn — „Lokomotiv” Moskwa. 23.20 — Hity MTV. 24.00 — Film „Steel Justice”.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.15 — Mama i ja. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 — „Trzej muszkieterowie” — film anim. prod. USA. 11.50 — Taki jest świat — magazyn reporterski. 12.15 — Film dok. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Magazyn notowań. 13.45 — Sami o sobie — magazyn nastolatków oraz film z serii „Wychowawca”. 14.30 — 16.55 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Sami o sobie — magazyn nastolatków oraz film prod. USA z serii „Wychowawca”. 17.45 — Muzyczna Jedynka. 18.00 — Telexpress. 18.20 — „Stop” — magazyn ekologiczny. 18.40 — Co na to mama? 19.05 — „Tarzan” — serial prod. USA. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 20.55 — Studio wyborcze. 21.15 — Mecz piłki nożnej. 23.00 — Studio wyborcze. 23.45 — Poczta Moskwy — „Wilki i jaź”. 24.00 — Wiadomości. 0.15 — Gorąca linia. 0.25 — Muzyczna Jedynka. 0.30 — Ballada o Januszku” (7) — serial TP. 1.25 — Czas na bezsenność.

Ostankino

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Wesołe nutki. 8.40 — Serial „Po prostu Maria”. 9.30 — Most handlowy. 10.00 — Piłka nożna — puchar UEFA. 10.50 — Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV Film fab. „Nastolatek” (4). 14.00 — Dziennik. 14.25 — Rozmaitości. 15.10 — Notes. 15.15 — Film anim. 15.40 — Koncert. 16.00 — Mówiąć między nami. 16.20 — Film anim. 16.50 — Technodrom. 17.00 — Dziennik. 17.25 — Międzypaństwowa spółka TVR „Mir”. 17.50 — Dokumenty i losy. 17.55 — O pogodzie. 18.00 — Serial „Po prostu Maria”. 18.50 — Abecadło przywarciarza. 19.00 — Miłosna historia. 19.40 — Dobranocka. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.40 — Miniatura. 20.55 — Piłka nożna. Puchar UEFA. „Borussia” Dortmund — „Spartak” Moskwa. 22.50 — Film anim. dla dorosłych. 23.00 — Dziennik. 23.25 — Piłka nożna. Puchar zdobywców pucharów. „Torpedo” Moskwa — „MacCabi” Hauppel. II połowa. 0.15 — MTV. 1.15 — Ekspres prasowy.

Znad Wilii

Radio 73.34 / 105.1 FM

Radio „Znad Wilii” codziennie proponuje następujące pozycje programu:

Serwis informacyjny: od 6.00 do 23.00 co godzinę. Radio budzik: 6.00 — 7.00. Ogłoszenia reklamowe: 7.00 — 8.00, 14.00 — 15.00, 18.00 — 19.00, 21.00 — 22.00. Radio-bazar: 8.15, 9.15. Gość studia: 8.35. „Gdzie się podziały tamte prywatki!” — program muzyczny: 10.30 — 11.30.

SPOŁKA AKCYJNA

w różnych ilościach

NABYWA

złom metali żelaznych. Możemy służyć własnym transportem.

Zwracać się na tel. w Wilnie: 63-98-08, 63-76-44, 63-14-47. (Zam. 2532)

SPRZEDAJEMY mikrobus „Peugeot” (1990 r.), przebieg 36 tys. km., „Fiat Tipo” (1989 r., przebieg 34 tys. km).

ORGANIZUJEMY WYJAZDY DO POLSKI — co tydzień;

SZWAJCARI, WĘGIER — raz na miesiąc.

Wilnius, tel. 61-31-06, 61-31-67. (Zam. 2534)

DROGO PEACIMY

za złoto i srebro. Wilnius Savenoriu 64—28, tel. 26-37-10. (Zam. 2535)

SKLEP JUBILERSKI

„PERLAS”

drogo kupuje złoto, platynę wszystkich prób, srebro techniczne, pallad. Wilnius, Naugarduko 30, tel. 26-15-56. (Zam. 2525)

Kalendarium

Wtorek (14.IX) jest 257 dniem 1993 r. Do końca roku 108 dni. * Znaki Zodiaku — Panna. * Imieniny: Cypriana, Bernarda, Filipa. * Wschód Słońca — 6,47, zachód — 19,39. Długość dnia 12 godz. 52 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 11 września zachmurzenie z przejaśnieniami, krótkotrwałe opady, wiatr wschodni. Temperatura 12—18 stopni.

W ciągu następnych dwóch dni krótkotrwałe opady, temperatura w nocy 2—7, w dzień 12—17 stopni.

Konkurs „Kuferek”: 11.00 — 14.00. Serwis sportowy: 11.30, 15.30, 21.30. Przegląd imprez kulturalnych: 12.30, 16.30. Program w języku rosyjskim: 14.00 — 15.00. Konkurs „Trzy razy tak”: 17.00 — 18.00. „Astrologia dla każdego”: wtorki i czwartki: 17.30. Program w języku litewskim: 18.00 — 19.00. Propozycje do polskiej listy przebojów: 19.30 — 20.00. Dobranocak: 20.30. Konkurs wieczorny: 22.10 — 23.00. Muzyczna noc: 24.00 — 06.00. Dział reklamy radia „Znad Wilii”: 2919 Wilno, al. Laiswes 60, telefon 42-94-57.

Ekrany

VILNIUS — „Ochranlacz” (USA) — o 11, 13,20, 15,40, 18, 20,20. AUSA — „Ofiara w imię miłości (Indie. 2 seria) — o 12,20, 16,40, 20,50. „Gorący cel” (Anglia, dla dorosłych) — o 10,30, 14,50, 19,10. PERGALE — „Uliczny bohater” (USA) — o 13, 14,30, 16, 17,30, 19, 20,30.

SKUPUJEMY czekci inwestycyjne.

Pracujemy w godz. 9.30—13.00 i 14.00—18.00 (w dniach pracy). Zwracać się: Vilnius, Ligonines 6, tel. 22-10-24. (Zam. 2499)

SKLEP „RUBINAS”

skupuje złoto, platynę, pallad, srebro techniczne. Vilnius, ul. Pylimo 29, tel. 22-32-50. (Zam. 2515)

STALE SKUPUJEMY

czeki inwestycyjne. Vilnius, Kalvariju 61, Raugyklos 25, tel. 26-62-38. (Zam. 2511)

STALE SKUPUJEMY

czeki inwestycyjne. Vilnius, tel. 22-31-70, w godz. 9—13, 14—17. (Zam. 2517)

Po wysokiej cenie

STALE SKUPUJEMY

pozłacane detale, tranzystory, mikrochematy, korpusy zegarków i bransolety.

Placimy w walucie wymiennalnej i litach. Zwracać się: Vilnius, tel. 23-00-95. (Zam. 2465)

STALE SKUPUJEMY

czeki inwestycyjne. Zwracać się: Vilnius, Sopeno 5/24-1, tel. 63-92-95. (Zam. 2501)

SKLEP „PERLAS”

skupuje, sprzedaje, wymienia różną walutę. Vilnius, Naugarduko 30, tel. 26-15-56. (Zam. 2526)

Dyżurni wiadomości:

Jerzy SURWIAŁO, Zbigniew MARKOWICZ, Teresa ZARK, Teresa STRUMILO, Anna RZEWUSKA

Redaktor Zbigniew BAŁCEWICZ

Biurowo ogłoszeń i reklamy — pr. Laisvės 60, II piętro, pokój nr 1114. Telefon — 42-69-63. Czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy.

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Sejm i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres:

Laisvės pr. 60, 2044, Vilnius Lietuvos Respublika

Kod 67218

Cena 10 ct

W Polsce — 1000 zł.

Zam. 2783

Nr rejestracji — 322.

Drukowie Państwowe

Przedsiębiorstwo „Spauda”

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81, życie wsi — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, telefonów i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, korespondenci: na rejon wileński — 42-78-90, 45-03-95, sołeczniki — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i szyrwiński — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze — 42-90-60, 42-72-71, styliści — 42-72-92, maszyniści — 42-77-72.